

TORONTÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	48 K
Félévre	24 K
Negyedévre	12 K
Egy órára	4 K
Egyes szám ára 16 fillér.	

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Zépolya-utca 1. sz. Telefonszám: 21.

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELVÉVEL.

Nagybecskerek, 1918.

XLVII. évfolyam, 9. szám.

Péntek, január 11.

Trockij beszéde.

— Az orosz kormány békét akar. —

Budapest, jan. 11. A Magyar Távirati Irodának jelentik ma Breszt-Litovszkából:

A 10-iki ülés tárgyalásának folyamán K h ű l m a n államtitkár kijelentette, hogy az ülés résztvevőire javaslatot intézett, hogy az ukrán megbízottaknak mint önálló delegációnak a tárgyalásokon való részvételére vonatkozólag előzőleg a szövetséges államok delegáltjaival fog tanácskozni és a kérdés további megvitatását a plénum elé terjeszti.

Ezután Trockij, az orosz külügyek népbiztosa szólalt fel. Megállapítja, hogy a december 27-én tartott ülés jegyzőkönyve teljesen megegyezik azzal, ami ezen az ülésen történt. A Pétervári Távirati Iroda által a K h ű l m a n -tól említett távirat ügyében az orosz küldöttségnek előbb utána kell járnia. **Sajnálja, hogy felmerült ez a félreértés, amely a küldöttség munkájával semminemű összefüggésben nem áll.**

A Hoffm an tábornok által kifejezett tiltakozást illetőleg, amely a sajtóban és a szikratávirókban közzétett cikkekről szól, kijelenti Trockij, hogy sem a fegyverszünet feltételei, sem a béketárgyalások jellege a sajtó és vélemény szabadságot nem korlátozták.

Ezután így folytatta: **Mi a korábbi határozatokkal egyetértőleg a béketárgyalásokat folytatni akarjuk, teljesen eltekintve attól, hogy az entente hatalmai csatlakoznak-e ahhoz, vagy sem.** Tudomásul vesszük a központi hatalmak delegáltjainak ama kijelentését, hogy **az általános béke alapelvei, amelyeket a négy állam delegáltjai a múlt év dec. 25-iki nyilatkozatban megszövegezett, már tárgytalanokká váltak,** mivel az entente nem csatlakozott a béketárgyalásokon való részvételhez.

— A magunk részéről — mondotta tovább Trockij — tovább is **hűek maradunk a demokratikus béke alapelveihez.**

Oroszország közvéleményének óhajára kérték az orosz delegáltak, hogy a béketárgyalásokat Stockholmban folytassuk. Az osztrák-magyar delegáció elnökének amaz aggodalmával szemben, hogy ha semleges országban folytatjuk a béketárgyalásokat, Anglia a kulisszák mögött megkísérelné a béke létrejvetelének megakadályozását, kijelenti Trockij, hogy **a maximalista politika kulisszák nélkül dolgozik.**

Ezután hivatkozott Trockij a német kancellár kijelentésére, amelyben az a jogra, a lojális lelkiismeretre, Németország hatalmi állására tett célzást. Az orosz delegáltak nem akarnak nyilatkozni arról, mintha az országokat az eddigi uralkodó osztályok politikája meggyöngyöztette volna. Szerintük egy ország világhelyzetét nem a technikai berendezéseknek pillanatnyi állása határozza meg, hanem **a belső berendezkedés.**

Az orosz kormány a „Béke” szót írta programjának elejére. **Az orosz delegáltak elfogadják, hogy Breszt-Litovszkban tárgyaljunk tovább, még pedig azért, hogy ne legyen ez ürügy arra, hogy a központi hatalmak delegáltjai azt mondassák: technikai okokból megszakítjuk a béketárgyalásokat.**

Majd végül így folytatta Trockij: **Az orosz kiküldöttek Breszt-Litovszkban maradnak, hogy a békéért folytatott harcban egyetlen alkalmat se hagyjanak kihasználatlanul.** Amikor az orosz delegáció elejti azt a javaslatot, hogy egy semleges állambeli városban folytassuk a béketárgyalásokat, egyúttal **indítványozza, hogy térjenek át a béketárgyalások folytatására.**

Az elnök indítványára elhatározták, hogy a délutáni ülésén a német, osztrák-magyar delegáltak és az orosz kiküldöttek **belső ügyekről fognak tanácskozni.**

A béketárgyalásokat Breszt-Litovszkban folytatják.

Budapest, jan. 11. Breszt-Litovszkából jelentik a Magyar Távirati Irodának:

A tegnap délelőtti ülésen az orosz delegáció kijelentette, hogy hajlandó a béketárgyalásokat Breszt-Litovszkban tovább folytatni.

Az orosz delegáció elnöke megállapította, hogy a központi hatalmak távirati irodájának a december 28-iki ülésről szóló jelentése az eseményeket a valóságnak megfelelően mondotta el és **az orosz távirati ügynökségnek erre vonatkozó tudósítását hibásnak jelentette ki.**

A német kancellár válaszol Lloyd Georgenak és Wilsonnak.

Berlin, jan. 11. Parlamenti körökben hírlik, hogy a kancellár a napokban megjelenik a birodalmi gyűlés főbizottságában, hogy ott nagy beszéddel válaszoljon Lloyd Georgenak és Wilsonnak a hadicélokról mondott beszédeire.

Clemenceau is beszélni fog.

Rotterdam, jan. 11. A „Manchester Guardian” értesülése szerint Clemenceau legközelebb beszélni fog a francia kamarában ugyanolyan értelemben mint Lloyd George és Wilson.

Buchanan orosz javaslatokat hoz Pétervárról.

Rotterdam, jan. 11. Buchanan nagykövete a „Manchester Guardian” értesülése szerint Pétervárról magával fogja hozni az orosz kormány javaslatait az angol kormány részére.

A romániai menekültek hazatérése.

Lemberg, jan. 11. A Gazette Lwowska értesülése szerint nagyszámú Oroszországba menekült román állampolgár Odesszából Tarnopolon keresztül Lembergbe érkezett, hogy viszatérjen Bukarestbe.

Kaledin bukása.

Pétervár, jan. 11. Hivatalos. A sovjetek hatalmát megdőnteni akaró fáradozások megghiusultak.

A vörös gárda forradalmi csapatai megverték Tudovot és Kaledint. A fronton levő kozákok is ellenségei Kaledinnek. A rosztovi sovjet ismét felszabadult.

Az orosz nemzeti adósságok.

Amsterdam, jan. 11. A „Manchester Guardian” értesülése szerint Pétervárott a népbiztosok legközelebb dekretumot intéznek az orosz néphez, amelyben az orosz nemzeti adósságot **megsemmisítettnek fogják nyilvánítani.**

Az angol nők is szavazati jogot kapnak.

London, jan. 11. Az angol felsőház 134 szavazattal 69 ellenében elfogadta azt a választójogi javaslatot, amely a nőknek megadja a szavazati jogot.

Minisztertanács Hadik nélkül.

Budapest, jan. 11. Ma délelőtt Wekerle Sándor miniszterelnök elnöklésével minisztertanács volt, amelyen csak Hadik gróf közlélemezésügyi miniszter nem jelent meg. Ebből azt következtetik, hogy Hadik **makesul ragaszkodik a lemondásához.**

Az orosz béketárgyalások.

Ukraina mint önálló tárgyaló fél.

Breszt-Litovszk, jan. 11. Hivatalos jelentés.

A január 9-ikén megkezdett plenáris ülést tegnap folytatták Kühlmann elnöklésével.

Az első szónok Holubovics ukrainai kereskedelmi és iparállamtitkár kijelentette, hogy miután az ukrán köztársaság megállapította államiságát, elsőnek válaszolt a kiszabott tíz napi határidő alatt a béketárgyalásokhoz való csatlakozási felhívásra.

Az ukrainai nép köztársasága nevében a tárgyalásokhoz jegyzéket nyújtott át, melyben bejelentik, hogy mindaddig, míg Oroszország területén keletkezett összes köztársaságok föderatív szövetséget létesítenek, addig Ukraina önálló nemzetközi viszonyokat létesít.

Ukraina haladéktalanul kijelentette a békekötés szükségességét.

Tiltakozik, hogy a népbiztosok tanácsa Ukrajnával való megegyezés nélkül aláírta a fegyverszüneti szerződést, dacára, hogy tudták, hogy Ukraina is küld képviselőket.

A jegyzék nyolc pontban állást foglal az általános demokratikus, a népek önrendelkezési jogán alapuló annexió és kárpótlás nélküli béke mellett. Kijelenti, hogy Ukraina önműködően vesz részt az összes béketárgyalásokon. A népbiztosok tanácsának hatalma nem terjed ki Ukrajnára. A békeszerződés csak úgy érvényes Ukrajnára, ha azt Ukrajna aláírja. Reményének ad kifejezést, hogy a béke végleges rendezése nemzetközi konferencián fog megtörténni. A jegyzéket Vinnicsenko, a főtitkárság elnöke és Sulgin, a nemzetközi ügyek államtitkára írták alá.

A jegyzék előterjesztése után Kühlmann üdvözölte a független Ukraina képviselőit a béketárgyalásokon és indítványozta, hogy az okiratot a kongresszus aktái közé beiktassák. A pétervári delegációhoz kért intézett, hogy továbbra is szándékoznak-e képviselni egész Oroszország ügyeit.

Trockij kijelentette, hogy tudomásul veszi az ukrainaiak jegyzékét és kijelenti, hogy nincs akadálya annak, hogy az ukrainai delegáció mint önálló küldöttség vegyen részt a béketárgyalásokon.

Halubovics erre köszönetet mondott az orosz delegáció kijelentése miatt.

A lengyel régensségi tanács a királynál.

Bécs, jan. 11. A lengyel régensségi tanács tagjai tegnap délben ideértek.

A király nevében Rainer Szalvator főherceg üdvözölte a régenseket.

Délután öt órakor a király fogadta a régensségi tanács tagjait, kiknek nevében Lubomirski herceg hosszabb beszédben Lengyelország háláját fejezte ki Lengyelország állami életének a független lengyel monarchia alakjában való visszaadásáért. Kifejezte bizalmát, hogy őfelsége feladatát dicsőségesen be fogja fejezni.

A király válaszában üdvözölte a régenseket és kijelentette, hogy a dédnagybátyjától megkezdett művet átvéve Lengyelország óhajait teljesíteni fogja. Kifejezte reményét, hogy Lengyelország keleten a béke támasza és a civilizáció otthona lesz.

Ezután a régenseket a királyné fogadta kihallgatáson.

Hivatalos jelentések

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, január 10.

A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentést kaptuk a harcéri eseményekről:

Keleti harcér:

Fegyverszünet.

Olasz harcér:

Asiagótól nyugatra visszavertünk egy ellenséges támadást.

A vezérkar főnöke.

Német hivatalos jelentés.

Berlin, január 10.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati harcér:

Yperntől délkeletre a tüzéségi harc délután élénk volt. Zandvortól nyugatra az angoloknak erős éjjeli felderítő előretörése meg-hiusult. Az arcvonal többi részén csekély maradt a harci tevékenység.

Az ellenség veszteségei légi haderőben a német arcvonalakon decemberben kilenc kötött léggömb és száztizenkilenc repülőgép, amelyek közül negyvenhét vonalaink mögött a többi az ellenséges állásokon túl megfigyelhetően lezuhant, mi harcban 82 repülőgépet és két kötött léggömböt veszítettünk.

Keleti harcér:

Nincs újság.

Macedon és olasz arcvonal:

Változatlan.

Ludendorff.

HIREK

— **Elhunyt képviselő.** Budapestről táviratoz-zák: *Tüdös János* dr. Debrecen város orsz. képviselője ma a Schwarzer-szanatoriumban meghalt.

— **Halálozás.** Sulyos csapás érte *Zeller Mátyást*, a nagybecskereki jótétevő egyesület elnökét, amennyiben neje született *Nack Irma* életének 41. évében, hosszú sulyos szenvedés után jobblétre szenderült. Az elhunytat, akinek halálát férjén kívül öt kiskorú gyermek és kiterjedt rokonság gyászolja, ma délelőtt helyezték örök nyugalomra nagy részvét mellett a róm. kath. temetőben levő családi sírboltban.

— **Diszfokos Telléry Gyulának.** Dr. *Telléry Gyula*, a „*Szepesi Lapok*” szerkesztője, vármegyénk szülőtte, aki az iglói és felsőmagyarországi társadalmi és kulturmozgalmaknak egyik leglelkesebb előharcosa, gyönyörű aján-dékban részesült a 9-ik honvédegyezred részéről. A hős honvédek harcéri emlékül egy diszfokost küldtek *Telléry Gyulának*, hogy ezzel is köszönetüket nyilvánítsak vele szemben az érdekében kifejtett munkásságáért. A diszfokost *Jankovich* ezredes alábbi leve-lének kíséretében juttatták el *Telléry Gyula*hoz:

Nagyságos Telléry Gyula urnak Igló.

Tábori posta 425. 1917. XII. 19. én.

Gondolatunk visszaszáll a múltba, abba a lázas korba, amidőn elindult a nemzet a haza védelmére, amidőn a tengernyi ellenségtől halálra, elmúlásra ítélt nemzet minden ősi erényét beledobta a történelem serpenyőjébe, hogy újra bebizonyítsa nemzeti szulját.

A 9-ik honvédegyezred is részt kért a küzdelmekből. A nemzet történelmének sok fenyves lapjának megírására ő is vállalkozott. Esztendőnk véres zivatarában soha meg nem torpant, soha meg nem rendült hittal, becsülettel ment a hadak útján. Nagyságod sohasem szünt meg együttérezni ezzel a nemesveretű ezreddel, melynek érző szíve és fogékony lelke a legnehezebb viszonyok között epugy, mint a legdicsősé-gesebb napokon értékelni tudta Nagyságod-nak vele szemben tanusított élő szeretetét.

Fogadja Nagyságod a 9-es honvédeknek e csekélynek látszó ajándékát úgy, hogy abban van az ezrednek vérző és örvendőző lelke belevésve ebből a harcéri ajándékból szólal meg e nemesen érző ezred tisztjeinek és legénységének tisztelete.

Jankovich, ezredes.

A magunk részéről is örömmel köszöntjük *Telléry Gyulát* és vele együtt örülünk közéleti munkásságának e szép elismerése felett.

— **Tisztítsuk a járdákat.** A rendőrkapitány felhívja a háztulajdonosok figyelmét a járdák tisztogatására. A hótól megtisztított kövezetet hamuval vagy homokkal kell behinteni. Aki e rendelkezésnek nem tesz eleget, kihágásért megbüntetik.

— **Elcsereült börtáska.** *Spitzer Károly* nagy-lajosfalvai lakosnak tegnap a vasuton valaki elvitte sárga kézi börtáskáját, helyébe ott-hagyva egy megtévesztésig hasonló börtáskát. Kéri az illetőt, jelentkezzen Uri-utca 19. szám alatt.

Telefon 330.

Szombaton, január hó 12-én két előadás: 5 és fél 9 órakor.

Városi Mozi a Városi Színházban.

Vasárnap, január hó 13-án négy előadás: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Telefon 330.

A S E N K I F I A.

Szerelmi játék 4 felvonásban.

Személyek: Csontos Gyula, Gyárfás Dezső, Haraszthy Hermin, Lenkeffy Ica, Lajthay Károly, Sziklay József, Réthey Lajos.

MODERN MOZI
 TELEFONSZÁM 312 és 47.
 Szombaton, 1918. évi január hó 12-én:
 Detektiv! Detektiv!
ÉJFÉL UTÁN.
 Detektivdráma 4 felvonásban. Főszereplő:
 Leopoldine Konstantin és Heinrich Péter.
Gyönyörű kíséző műsor.
 Naponta két előadás: 5 és fél 9 órakor.
 Helyárak:
 Páholyülés 1-80 K, zsölye 150 K, I. hely 1-0 K, II. hely 1- K, III. hely 60 fillér.

A feminizmus erkölcsi alapja.

Írta: gróf Teleki Sándorné.

„Vesszőfutás”, „keserű pohár”, „szárnynyirbálás”, „gáncsvetés”. Mi még? Ah igen. Beszélhetünk „kutmérgezésről” is, de ezt csak a legutóbbi idők óta. Eleinte csak a kis tüszurkálások, apró pici infámiák voltak napirenden. Eleinte, — mikor a feminista aspirációkat illett kiviccelni, lesajnálni, hókkal elütni. De hogy ez mit sem használt, következtek a finoman kieszelt kis hüvelykcsorítók, spanyol csizmák és egyéb kintő eszközök rendre-rendre. Elmondhatjuk, hogy 13. év leforgása alatt végig tanulmányozhattuk — a saját lelkünkön, — mindazt a művészetté fejlesztett sajnargatást, amivel a középkorban azok testét törték, zúzták, akik valamely új eszméért mertek sikre szállni, mert oh! az emberiség sohasem tanul. Azok se, akik kinoznak, azok se, akiket kinoznak. S ma is épen úgy van, mint hajdan volt: „Kiki maga mesteriségét folytatja... folytatja...” mint a társasjátékban mondják. Lám, — itt vannak mindjárt a feministák... s itt van velük szemben a közvélemény...

Egyetlen párbaj volt. Vagy, ha úgy tesszük, rosszul beállított társasjáték. S mégis mi történt? Hogy a játék teljesen jelleget cserélt, — a kevesekhez jöttek a sokak, — a sokak ellenben úgy megfoghatók, hogy most már csupa önfenntartási ösztönből is kénytelenek magukat — feministának vallani. Ha visszagondolok három-négy esztendőre, összehasonlítom akkori küzdelmeinket a maival, azt hihetem, hogy álmodom. Akkor „komoly politikus” előtt vakmerőség számba ment, ha valaki a nők választójogát merete felemlíteni, ma kész róla a törvényjavaslat.

Természetesen, hogy ha eddig nagy volt azoknak a száma, akik végtelen magaslatokból néztek le minket, amiért emberszámba vágytunk jutni, ma perceről-percre növekszik azoknak a lelkes, jó, barátoknak a száma, akik — ha még olyan jó katolikuskok is — mégis a törökkel szeretnék kiáltozni, hogy „segítsd őket Allah, — de ne olyan nagyon!” Ami úgy értendő, hogy legyünk választópolgárok — ha muszáj, hát na jó, — legyünk választhatók is, — de az Istenért! ne szabaduljunk fel minden gyámság alul. Ennek a jámbor jókívánságnak köszönhetjük, hogy tudatosan elferdített szövegezésben kürtölik világá, még most is, a feministák irányelveit.

Mivel ezek a támadások, bár csupán egyes maradi Cassandraskodásban nyilvánulnak, mégis egy tökéletesen kialakult rendszerességgel ismétlődnek itt is, ott is — szabadjon nekem a Feministák Egyesülete vezető tagjainak sok-sok gyűlésén, újra meg újra ismételt, mindenkor szent meggyőződéssel hangoztatott kijelentéseit bokrétaiba szedni.

Ime, sorra veszem a vádakait, (annyiszor hallottam azokat az utóbbi időben, hogy betéve tudom valamennyit). Először is itt van a nagy mumus, a gyermekáldás ellen való — jogos — védekezés. Válaszul hadd álljon itt Szirmay Oszkár né azon beszédeinek néhány sora, mit a nemi betegségek elleni küzdelem anketjén, múlt év április havában elmondott.

Vajjon nem feltűnő, nem megdöbbentő jelenség-e, hogy van egy vétség, mely oly teljesen ellentmond a női lélek természetének s midőn a társadalom ezen vétséggel találkozott, egy paragrafust szegzett ellene, a büntető codexben kereste az orvoslást, ahelyett, hogy a feltűnő jelenség okait kutatva, azok orvoslását kereste volna.

Ha van valami, ami remélnünk engedi, hogy az emberiség kibontakozik azon vér- és sár-tengerből, melyben most szinte elmerülni látjuk, és hogy fejlődhetik egy szebb jövő felé, úgy azt csak az anyai ösztön terhódításától remélhetjük.

Az anyai ösztönben mintegy átfinomulását, szublimálását látjuk a nemi ösztönnek. A nemi

élet felé vonzza a nőt, de nem a pillanatnyi kedvtelés a célja, hanem az, hogy életet adjon, életet egy lénynek, melyet önmagánál jobban szeret, melyben testi életét folytatja, melyre lelke minden kincsét pazarolja, melyért tudatosan s néha öntudatlanul mindent áldoz, hogy önmagánál jobb, boldogabb, tökéletesebb lényé nevelhesse. Az anyai ösztön erősíti meg a nő monogram hajlamait.

Még sokkal előbb, 1914-ben ugyancsak Szirmayné írta „A nő” május 5-iki számában a következőket:

A gyönyörű, békés, eszedes, meghitt otthonokban a háziasszonyi teendők nem emésztik fel a családanya minden erejét, hanem egyéniségének harmónikus fejlődése folytán gyermekeinek igazi anyja, nevelője, férjének igazi élettársa tud lenni.

Dienes Valéria 1917 október 15-én ekként nyilatkozott:

Az asszony akarja a családi élet tisztaságát, a gyermek mindenekelőtt való védelmét és kultuszát, az anyaság tisztelét és ápolását, minden erőszak megszüntetését, egyéni, társadalmi és nemzetközi békét. A férfi könnyen üt rést a családi tisztaságon futó szórakozások kedvéért, csak másodsorban értékeli a gyermeket, hajlandó emberanyagot költeni kétes célokért, megmosolyogja az anyaságot és természetesnek érzi az ököljogot és hadiállapotot.

Glücklich Vilma, a Feministák Egyesületének június 16-iki gyűlésén mondta:

„Egyesületünk már 1904-ben, megalakulása estendejében csatlakozott a Nők Választójogi Világszövetségéhez. Tette ezt annak világos tudatában, hogy mindaz, amire törekszünk: az emberiség védelme a degeneráció ellen, az anya emberi méltóságának, gazdasági, szellemi és testi érdekének előmozdítása megvalósíthatatlan, ha nem tudjuk elérni azt, amit műveltebb és szabadságot jobban megbecsülő országok megadtak már a maguk asszonyainak: a választójogot.”

Szegevári Sándorné a nemi betegségek elleni anketén így nyilatkozott:

„A kettős morál szellemétől kell megszabadítani a törvényhozást, a társadalmat, a közfelfogást, ha azt akarjuk, hogy fajunk éljen és felvirágozzék, ha azt akarjuk, hogy egészség és bizalom honoljon az otthonokban!

Nem lehet kétféle mérték: női becsület és férfi anarchia. Hanem legyen egyféle emberi, szexuális becsület. Csak egyféle megbízhatóság, csak egyféle tisztaság, csak egyféle hűség van. Ez az ő „Neuorientierung”, amelyet ránk parancsol az óra komolysága, ha azt akarjuk, hogy népünk megmaradt része jövőben fajunk megmentője lehessen.

Aki komolyan akarja a nemi élet szanálását és belátja, hogy ez az egyetlen út, amely célhoz vezet, annak nem szabad megfeledeznie egy nagy alapvető igazságról. A kettős morált vészes következményeivel együtt csak a nő közreműködésével lehet kipusztítani az egész törvénykezés szelleméből, a közfelfogásból, a való életből, ha a nő egyenlő befolyású tényezője lesz a társadalomnak: ennek pedig első feltétele a politikai egyenjogúság.”

Glücklich Vilma a nemi betegségek elleni anketén a prostitúció kérdésénél többek között mondta:

„Idézzék Blaschkó professzor mondását: „a morál nem egyféle, hanem százfélé.” Tudjuk mi is, hogy különböző korokban, különböző éghajlat alatt, a műveltség különböző fokán más-más a népek erkölcsi felfogása: ezt indokoltnak és természetesnek találjuk. De indokolatlan és természetellenes, ha ugyanabban az órában, ugyanegy helyen, közösen visz véghez két ember egy cselekedetet s azért egyiket földig sújtja a társadalom ítéléte, míg a másik gavallér gyanánt kerül ki a kalandból.”

„A nők gazdasági és társadalmi helyzetének javítása, a korai házasságkötés meghonosítása mindkét házasságkereső munkája segítségével, a később tárgyalandó nevelésügyi re-

dendorff.
 táviratoz-
 ros orsz.
 oriumban
 eller Má-
 let elnö-
 Irma éle-
 dés után
 cinek ha-
 ek és ki-
 t helyez-
 mellett a
 boltban.
 Telléry
 je, vár-
 magyar-
 maknak
 ü aján-
 ogezred
 emlékül
 k, hogy
 szem-
 ságáért.
 leve-
 y Gyu-
 Igló.
 abba
 nemzet
 nyi el-
 nemzet
 nelem
 nem-
 kért a
 k sok
 lalko-
 soha
 andült
 utjan.
 ezenni
 lynek
 ezebb
 sósé-
 agod-
 tetét.
 nek
 hogy
 dező
 kból
 inek
 es.
 tjük
 leti
 ány
 dák
 etet
 i e
 ért
 gy-
 aki
 ott-
 át.
 am

— Az első fecske. Bent vagyunk a farsangban, az első táncmulatságról ma kaptuk a meghívót. A nagybecskereki szerb ifjuság január 13-án az Elmer-féle, Melencei-utcai vendéglőben táncmulatsággal egybekötött világpostát rendez 2 (két) koronás személyenkénti belépődíjjal. A tiszta jövedelmet a Misszió-egylet javára fordítják. A mulatság kezdete este fél 8 órakor. A zenét a 12. gy.-ezred zenekara szolgáltatja.

— Az elkobzott szüzdohány. Megirtuk, hogy Mátyás Józsefné Árpád-utcai lakosnál mintegy felmétermáza szüzdohányt találtak és foglaltak le a pénzügyörök. Tegnap már kézbesítették Mátyásnénak a végzést, amely szerint ezerszáz korona börtönigót szabtak ki rá a dohánycsempészetért.

— A városi mozi tegnapi műsorát egy kedves, látványos karácsonyi mese vezette be, majd egy 2 felvonásos dráma következett, amely után a „Millió menyasszony” című vígjátékot mutatták be, melynek ötletes mulattató eseményében a bájos és temperamentumos Hanny Weisse ragyogtatta művészetét. Szombaton és vasárnapon „A senki fia” című kitűnő magyar filmet mutatják be, több elsőrangú magyar művész szereplésével.

— Az anyakönyvi hivatalból. A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok nem voltak.
 Születések: Mirkay György rk. nyug. máv. kalauz, fiu. — Czvetkov Teofil gk földm., leány. — Csonka Róza rk. fm. napsz., leány. — Zeng Döme gk., fiu. — Melárt Pál rk. napsz., fiu. — Kirtyánszki Nityetin Péter gk. földm., fiu. — Kovács István rk. napsz., leány. — Hof Péter máv. kalauz, fiu. — Trankulov János rk. köműves, fiu. — Vastag Ilona rk., leány. — Naszrádi Mihály rk. földm., leány. — Mosó István rk. nyomdai gépmester, leány.

Halálozások: Özv. Gerz Emilné gk. 48 éves, agyvérömleny. — Schlosser Erzsébet rk. 33 éves házieseléd, szervizivbaj. — Krunity Lázár gk. 86 éves eszmadia, aggkór. — Kugler Mihályné rk. 35 éves, tüdővész. — Radovancev Milea gk. 2 éves, tüdőlob. — Radojesics Danica gk. 57 éves divatárusnő, tüdőtagulás. — Kolarszki György gk. 62 éves napsz., héthurut. — Tóth Sándor rk. 17 éves kereskedősegéd. — Baumel Sándor Jenő 7 éves rk., vörheny. — Özv. Magyarov Sándorné gk. 63 éves, agyguta. — Özv. Risztin Istvánné gk. 41 éves, tüdővész. — Erdélyi Róza rk. 18 éves, tüdővész. — Szubián Emilné gk. 25 éves, tüdővész. — Özv. Angyelov Lászlóné gk. 76 éves, zuzódások a testen. — Erdélyán Deszánka gk. 2 éves, tüdőlob. — Janisch Zsuzsanna ág. h. ev. 15 éves malommunkásnő, májrepedés. — Katarity Radoszláv gk. 10 napos, életgyenge. — Zeller Matyásné rk. 40 éves, belgümőkór. — Marx Peter rk. 46 éves asztalossegéd, tüdővész.

— Katonaotthon Temesvári-u. 1500. sz. a. nyitva minden nap d. u. 2—9 óráig.

formok következetes végrehajtása. Ezek az eszközök, ha nem is máról-holnapra, de komoly akarattal néhány év leforgása alatt mélyreható javulást biztosítanak a társadalom testi egészsége, ethikai színvonala, eugenikai érdekeinek kielégítése terén.

Mindebből napnál világosabban kitűnik, hogy a feministáktól semmi sem állt és áll távolabb, mint immorális, (pláne amorális!) elveket hangoztatni, terjeszteni. Aki az ellenkezőjét állítja az vagy nem tudja, vagy nagyon is tudja, hogy mit, miért beszél... Ámde mindhiába! a karaván halad, halad, előre, fel! ellenben az a néhány maradi, kákáncomot kereső dáma, aki csak megszólalni tud, de az emberiség kátyuba jutott szekerét még csak meg se próbálja kizökkenteni onnan, marad és elmarad, ott messze, messze Bugacson, vagy Mucsán?... Ki bánja? Csak hadd beszéljenek! Hadd mulassanak, ha jól esik nekik, kitelik az idejükből...

Csak Gyöngyvirág, Ibolya, Orgona és Eau de Fleurs illatokat használjunk

a Dunántúli Gazdasági Szeszgyárosok Szeszfinomító Részvénytársaság, Nagykanizsa gyármányából, mert

felülmul minden külföldi gyármányt.

Segédjegyző.

Az elhalálozás folytán megüresedett *szentjánosi* (u. p. Zichyfalva, Torontái-m.) *segédjegyzői állásra* keresek önállóan működő *nős segédjegyzőt*.

Javadalma: 1400 kor. fizetés, 250 kor. működési pótlék, 2 szoba és mellékhelyiségekből álló lakás szép kerttel, 2 öl tűzifa s háborus drágasági pótlék. Szorgalmához mért mellékjövdelem.

Beválás esetén jövőjét állapítja meg. Szentjános, 1918 január 6-án.

Demkó Géza
jegyző.

49-3.2

Pályázati hirdetmény.

Ürményháza község jegyzőségénél (Torontái vármegye) alkalmazást nyer egy jóírásu kellő iskolai képzettségű *gyakornok*. Nyelvismeret nem kívántatik.

Évi fizetés 1560 korona, szorgalom esetén havi 10 korona mellékjövdelem, 200 korona lakbér és 300 korona háborus segély.

Kelt Ürményházán, 1918 január 4 én.

44-3.3

Verpeléti Kálmán, jegyző.

Viszketegséget, sümört, rüht

leggyorsabban elmulasztja a Dr. Flesch-féle eredeti *Barna zsír*, mindig eredeti pecsétés Dr. Flesch-féle kérjük. Próbátégely 2 30 K, nagy tégely 4 K, családi tégely 11 K. — Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direkt a készítőnél rendelhető. Dr. FLESCHE E. „Korona” gyógyszerára Győr.

HIRDETÉSEKET JUTANYOS ARÉRT
KÖZÖL A „TORONTAI” POLITIKAI
NAPILAP KIADÓHIVATALA.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskerekben

Helybeli beszerzési források.

Biztosítási ügynökségek:

Adriai Biztosító Társulat Főügynökség a Gazdasági Részvénytársaságnál. A Közgazdasági Bank épületében.

Frans J. L. (Adria) Hunyadi-utca.

Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.

Magy.-Francia bizt. társ. József fkg.-u.

Rigó István (Első M. Ált.) Szerb egyház épület.

Triesti Általános Biztosító Társaság főügynöksége Torontálmegyei Takarékszövetkezet és Hitelbanknál Hunyadi-(fő-)utca.

Borbély és fedrász:

Ikity Duána, Hunyadi-utca.

Tell Mihály, Pénzügyipalota.

Butorgyár:

Bencse A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai, Kültelek.

Cipőkerekedők:

Kertész A., Iskolaépület.

Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 1.

Cukrászda:

Remling Mátyas, Hunyadi-utca.

Divatáruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 9.

Bukovics István, Hunyadi-utca.

Messnik Imre, Pénzügyi palota.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-utca.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Goldberg Mihály, Hunyadi-utca.

Messnik R. özvegye, Hunyadi-utca.

Schwab Albert, Hunyadi-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.

Kocsis R., Erzsébet-hídán túl, Ambrózy szappangyár épületében.

Fűszerkereskedő:

Blesz Ferenc, Megyeház-u. 2. Tarnai-féle ház.

Totveth Frigyes, Pénzügyi-palota.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temevári-u.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.

Kereskedelmi részv. társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kollarich Gábor, Melenczei-utca.

Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműáru-, rövidárúüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.

Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.

Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.

Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papírkereskedés:

Almásy Elek, Hunyadi-utca.

Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Post-szállodával szemben).

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Özv. Klein Morné, Hunyadi-u.

Női kalap- és kézimunkaüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Női kalap divatterem és előnyomda:

Szehr Mariska, Gizella-part. Kurländer-udvar.

Női kalap divatterem és kalapvasalás:

Andresz A. Főtér, Bauer-ház.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.

Sírkórártár és szobrászterem:

Tanner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.

Korona-szálloda, Erzsébet-tér.

„Pest városához” c. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és Társa, Kültelek.

Schwirtlich Alajos, Aradáci-utca.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bencze A. és Fia.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.

Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.

Kurländer Imre, Korona-utca.

Urdivatáruház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Bolesznyi Antal, Hunyadi-utca.

Berényi Bódog, Hunyadi-utca.

Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasuti vendéglő.

Magyar Király sörcearnok.

Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.

Tóth Lajos, a nagyhíd mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Nyomdászlanoncu!

legalább két középiskolát jó eredménnyel végzett fiú heti fizetéssel azonnal felvétetik

lapok nyomdájában.

Rikkancsokat

felvesz

a Torontái kiadóhivatala.

Munkáslányok

azonnal felvételnek

helyi nagyobb iparvállalatnál.